

Către:

Președinte partid/Lider de grup Camera Deputaților

Ref: PL-x nr. 243/2022 Proiect de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr.272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului

Nr. de înregistrare ...  
16.06.2022

Stimate.....,

Asociația ACCEPT și Coaliția pentru Egalitate de Gen, alături de organizațiile semnatare, vă solicită **respingerea** proiectului de lege **PL-x nr. 243/2022 Proiect de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr.272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului**, pentru ca România să nu devină un regim autoritar și să nu se alăture Ungariei, Poloniei și Rusiei în fața forurilor europene și internaționale de drepturile omului.

Proiectul de lege cuprinde o serie de modificări vădit neconstituționale și în contradicție cu angajamentele României de a respecta standardele de drepturi ale omului la care a aderat, aducând atingere libertății de exprimare, libertății de conștiință, dreptului la informație, dreptului la învățătură, dreptului la viață privată sau dreptului la asociere. Nu în ultimul rând, propunerea legislativă discriminează direct împotriva unei categorii sociale (art.16 din Constituție), respectiv împotriva persoanelor LGBTQIA+ din România și are un impact negativ asupra drepturilor copilului și drepturilor femeilor în România. Prin adoptarea acestei propuneri legislative, România își va pune în pericol parcursul democratic și european, acționând astfel împotriva intereselor propriilor cetățeni.

Pe scurt, modificările aduse prin propunerea legislativă și implicațiile acestora sunt:

- Modificarea art.89 din Legea nr.272/2004 își propune să interzică orice informație referitoare la orientarea sexuală homosexuală și identitatea de gen transgender în rândul persoanelor cu vârsta de până la 18 ani, în toate mediile de informare posibile: *familie, instituții de învățământ, medicale, de protecție, medii de cercetare a infracțiunilor și de reabilitare/detenție, internet, mass-media, locuri de muncă, medii sportive, comunitate, etc.*, instituind astfel o **cenzură totală**, încălcare gravă a drepturilor și libertăților fundamentale prevăzute de Constituția României și de Convenția Europeană a Drepturilor Omului.
- Suplimentar, noile alineate propuse să completeze art. 9 din Legea nr.272/2004 reglementează chestiuni tehnice ce se regăsesc la nivelul Hotărârii 64/2011 pentru aprobarea Metodologiei cu privire la aplicarea unitară a dispozițiilor în materie de stare civilă. Aceste modificări, dacă ar fi adoptate, ar avea un impact bugetar considerabil, deoarece ar necesita modificarea noului Sistem informatic integrat pentru gestionarea și emiterea actelor de stare civilă din gestiunea DEPABD - Direcția pentru Evidența Persoanelor și Administrarea Bazelor de Date (Ministerul Afacerilor Interne) pentru a include declararea naționalității ca element constitutiv al identității la nașterea copilului. Acest Sistem informatic a fost dezvoltat recent, în urma unui proiect cu un buget total de 184.920.864,06 lei și care a presupus un amplu proces de digitizare și modernizare la nivelul DEPABD (ar trebui să devină disponibil în luna august 2022).

Detalii finanțare și proiect:

<https://www.mai.gov.ro/sistem-informatic-integrat-pentru-emiterea-actelor-de-stare-civila-siieas-c-cod-smis-2014-120025/>

Totodată, ținem să menționăm că obligarea unei persoane să își declare naționalitatea, propusă prin completarea art. 9, este o practică ce vine din fosta URSS, practică interzisă în România, în calitatea sa de stat democratic, conform Constituției României.

### **Impactul propunerii legislative asupra persoanelor LGBTQIA+. Similaritatea cu legislația maghiară și amenințarea la adresa parcursului european al României**

O astfel de inițiativă legislativă are un impact social direct asupra persoanelor LGBTQIA+, care se confruntă cu rate alarmante de hărțuire, violență și ideea suicidă provocate de contextul social discriminatoriu și absența educației și a informațiilor prezente în spațiul public în ceea ce privește orientarea sexuală homosexuală și identitatea de gen transgender. Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr.272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului are ca unic scop polarizarea societății pe o temă sensibilă, ce nu va face altceva decât să accentueze discriminarea și săvârșirea infracțiunilor motivate de ură îndreptate împotriva persoanelor LGBTQIA+.

Scopul acestui proiect de lege este acela de a marginaliza și de a scoate în afara legii, într-un mod comparabil articolului 200 din vechiul Cod penal, persoanele homosexuale, bisexuale, lesbiene și transgender și **de a copia legislația maghiară adoptată sub comanda lui Viktor Orbán** împotriva comunității LGBTQIA+. Reamintim că anul trecut Ungaria a legiferat interdicția de a “promova” homosexualitatea în rândul minorilor: “Pornografia și conținutul care reprezintă sexualitate sau promovează o abatere de la identitatea de gen, schimbarea sexului și homosexualitate nu trebuie să fie accesibile celor cu vârsta sub 18 ani.” Atacurile lui Viktor Orbán împotriva comunității LGBTQIA+, dar și ale guvernului de la Varșovia, au fost aspru criticate de către instituțiile europene și internaționale din domeniul drepturilor omului. În acest sens, **Comisia Europeană a demarat procedura de infringement** împotriva Ungariei și Poloniei pentru încălcarea drepturilor fundamentale și **a avertizat cele două state cu suspendarea Planului Național de Redresare și Reziliență sau a fondurilor europene.**

De asemenea, legislația maghiară a fost aspru criticată de către Comisia Europeană pentru Democrația prin Lege, prin intermediul Opiniei N.1059/2021. Astfel, **Comisia de la Veneția** apreciază că orientarea sexuală homosexuală și identitatea de gen transgender sunt protejate de Convenția Europeană a Drepturilor Omului și nu pot fi considerate contrare bunelor moravuri.

### **Impactul propunerii legislative asupra drepturilor copiilor**

De fapt, sub pretextul protecției copiilor, **proiectul aduce atingere drepturilor copilului** așa cum au fost ele detaliate prin:

- Raportului Oficiului Înaltului Comisar al Națiunilor Unite pentru Drepturile Omului: limitarea sau obstrucționarea informațiilor legate de sexualitate sau utilizarea materialelor care conțin stereotipuri și prejudecăți pot contribui la violență și pot expune tinerii de orientare sexuală homosexuală și identitate de gen transgender la riscuri de sănătate.
- Comisia pentru Drepturi Economice, Sociale și Culturale a Națiunilor Unite - dreptul la sănătate include accesul la educație și informații legate de sănătate fără discriminare în ceea ce privește sănătatea sexuală și reproductivă, dar și dreptul oricărei persoane de a avea acces la cel mai înalt standard de sănătate fizică și mentală pe care îl poate atinge.

- Comentariul general nr. 25 (2021) privind drepturile copiilor în ceea ce privește mediul digital - Comitetul pentru Drepturile Copilului al Organizației Națiunilor Unite a stabilit în sarcina statelor o **obligație pozitivă** de a lua măsuri proactive pentru a preveni discriminarea copiilor homosexuali, lesbiene, bisexuali, transgenderi și intersexuali, dar și o **obligație negativă** de a nu pune bariere în accesarea informațiilor și consilierii referitoare la propria identitate și orientare sexuală pentru copii.

În cazul legislației similare adoptate în Ungaria, **Comisia de la Veneția** a atras atenția că aceasta **încalcă Convenția ONU cu privire la Drepturile Copilului**, ratificată și de România, pentru că nu asigură minorilor accesul la informații care contribuie la dezvoltarea socială, spirituală și morală, la sănătate fizică și mentală.

### **Impactul propunerii legislative asupra drepturilor femeilor**

Proiectul de lege va avea un impact semnificativ și în domeniul asigurării egalității de șanse între femei și bărbați sau în combaterea violenței domestice, având în vedere ca tinerii nu vor mai avea acces la informații referitoare la genul persoanei. În lipsa acestor resurse, copiii nu vor mai putea participa la activități educaționale sau nu vor mai putea citi materiale informative despre “combaterea stereotipurilor de gen” sau despre “violența bazată pe gen”, care implică combaterea hărțuirii sexuale, violenței domestice, violenței sexuale, a abuzurilor împotriva femeii, mutilarea genitală a femeilor, avortul forțat sau sterilizarea forțată, căsătoriile timpurii, combaterea traficului de persoane sau violența on-line îndreptată împotriva femeilor.

Propunerea legislativă se află în contradicție cu eforturile făcute pentru promovarea egalității de gen și stoparea violenței de gen, dar și cu strategia Comisiei Europene “O Uniune a egalității: Strategia privind egalitatea de gen 2020-2025”. Unul dintre obiectivele acesteia se referă tocmai la prevenirea acestor fenomene prin informarea băieților și a fetelor de la o vârstă fragedă despre egalitatea de gen și despre dezvoltarea unor relații nonviolente.

De asemenea, proiectul de lege criticat contravine prevederilor Convenției ONU pentru Eliminarea Tuturor Formelor de Discriminare împotriva Femeilor – CEDAW (ratificată de România în 1982) privind revizuirea și eliminarea stereotipurilor și prejudecăților vizavi de femei și bărbați din educație. În același timp, reprezintă o încălcare a Convenției de la Istanbul privind prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice, (ratificată de România în anul 2016), în special a Articolului 14 care prevede abordarea în educație a egalității dintre femei și bărbați, a rolurilor de gen ne-stereotipe și introducerea activităților didactice de prevenire a violenței de gen: *“1. Părțile vor face demersurile necesare pentru a include material didactic pe probleme cum ar fi egalitate între femei și bărbați, rolurile de gen ne-stereotipe, respectul reciproc, rezolvarea non-violentă a conflictelor în relațiile interpersonale, violența de gen împotriva femeilor și dreptul la integritate personală, adaptate capacității în evoluție a elevilor, în curriculumul formal și la toate nivelurile de educație.”*

### **Aspecte privind neconstituționalitatea propunerii legislative**

În data de 16 decembrie 2020, Curtea Constituțională a României a declarat neconstituțional un proiect de lege asemănător, care își propunea să interzică în spațiul educațional și în toate spațiile destinate formării profesionale, inclusiv în unitățile care oferă educație extrașcolară, orice activitate care implică diseminarea de informații despre gen și identitate de gen. Față de proiectul anterior, **Plx 243/2022** propune o **interzicerea totală**, în toate mediile de informare.

În forma propusă de inițiatori, pentru a putea fi pus în aplicare, proiectul necesită instituirea de către stat și de către orice actor privat a **cenzurii totale** și acțiuni ample pentru îngrădirea libertăților constituționale, prin formularea “Copilul are dreptul de a fi protejat împotriva (...) **difuzării prin orice mijloace** de conținuturi privind devierea de la sexul stabilit la naștere sau popularizarea schimbării de sex sau a homosexualității (...) indiferent de mediul unde acesta se află: **familie, instituții de învățământ, medicale, de protecție, medii de cercetare a infracțiunilor și de reabilitare/detenție, internet, mass-media, locuri de muncă, medii sportive, comunitate, etc.”.**

Totodată, proiectul nu întrunește **cerințele de claritate, precizie și previzibilitate** așa cum au fost ele susținute și dezvoltate în jurisprudența constituțională. În plus, în avizul său, Consiliul Legislativ reclamă **lipsa de fundamentare temeinică a actului normativ**, deoarece “nu sunt clar prezentate cerințele care reclamă intervenția normativă, și nici principiile de bază și evidențierea implicațiilor pe care reglementarea propusă le are asupra legislației în vigoare”.

### **Concluzii**

Pentru că ne dorim consolidarea democrației și a drepturilor omului în România și apreciem drumul european al României de până acum, care nu ar fi fost posibil fără voința politică a majorității clasei politice românești, sperăm că veți înțelege importanța respingerii proiectului de lege **PL-x nr. 243/2022 Proiect de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr.272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului.**

Vă stăm la dispoziție pentru informații suplimentare sau alte resurse de specialitate. Persoanele de contact pentru corespondență sunt: Teodora Roseti Ion-Rotaru – Directoare Executivă Asociația ACCEPT la 0723.503.162 și la e-mail [teodora@acceptromania.ro](mailto:teodora@acceptromania.ro) și Carmen Radu - Expertă de Gen, Coaliția pentru Egalitate de Gen la 0728981635 și la e-mail [contact@ongen.ro](mailto:contact@ongen.ro).

Cu deosebită considerație,

Teodora Roseti Ion-Rotaru,  
Directoare Executiv a Asociației ACCEPT

În numele semnatarilor:

Coaliția pentru Egalitate de Gen:  
Centrul Parteneriat pentru Egalitate – CPE  
Asociația pentru Libertate și Egalitate de Gen (A.L.E.G.)  
Societatea de Analize Feministe AnA  
Asociația Front  
Asociația E-Romnja (Asociația pentru Promovarea Drepturilor Femeilor Rome)  
Centrul FILIA  
Centrul de Acțiune pentru Egalitate și Drepturile Omului (ACTEDO)  
Asociația Plural

Centrul de Studii în Idei Politice (CeSIP)  
Asociația Ema  
Asociația SEXUL versus Barza  
Societatea de Educație Contraceptivă și Sexuală (SECS)

ECPI- Centrul Euroregional pentru Inițiative Publice  
CTR- Consiliul Tineretului din România  
ANOSR- Alianța Națională a Organizațiilor Studentești din România  
CNE - Consiliul Național al Elevilor  
Asociația Mame pentru Mame